การเล่านิทานเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก

Storytelling to Reduce Aggressive Behavior for Early Childhood Kindergarten Year 2/2 of Taksin Rachanusorn School, Muang District, Tak Province

ชิติพัทธ์ สมนา และ สรัญธร ฉันทวรภาพ

Chitipat Somna and Saruntorn Chantavorapap

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โดยใช้นิทาน กลุ่มประชากรที่ศึกษาได้แก่เด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ นิทาน จำนวน 10 เรื่อง ใช้ระยะเวลาในการทดลองกิจกรรม 10 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ที่ได้ลดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้นิทาน มี พฤติกรรมดีขึ้น

จากผลการวิเคราะห์การพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ด้านการทำร้ายตนเอง ด้านการทำร้ายผู้อื่น ทางวาจาของเด็ก ทางอารมณ์ของเด็ก ก่อนการทดลอง พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ พฤติกรรมการไม่เชื่อฟังคำสั่ง/เอาแต่ใจตนเอง เท่ากับ 66.66 และพฤติกรรมการพูดคำหยาบพูดข่มขู่/บังคับผู้อื่น เท่ากับ 64.28 และพฤติกรรมการหยิกเพื่อน/ต่อยเพื่อน เท่ากับ 42.85และพฤติกรรมการแสดงท่าทางไม่พอใจ/กัดฟัน เท่ากับ 40.47

จากผลการวิเคราะห์การพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ด้านการทำร้ายตนเอง ด้านการทำร้ายผู้อื่น ทางวาจาของเด็ก ทางอารมณ์ของเด็ก หลังการทดลอง พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ พฤติกรรมการไม่เชื่อฟังคำสั่ง/เอาแต่ใจตนเอง เท่ากับ 100 และพฤติกรรมการพูดคำหยาบพูดข่มขู่/บังคับผู้อื่น เท่ากับ 97.61 และพฤติกรรมการหยิกเพื่อน/ต่อยเพื่อน เท่ากับ 76.19 และพฤติกรรมการแสดงท่าทางไม่พอใจ/กัดฟัน เท่ากับ 73.80

คำสำคัญ: การเล่านิทาน, พฤติกรรมก้าวร้าว

Abstracts

The purpose of this research was to reduce the aggressive behavior in preschool children of kindergarten 2/2 students. The study population consisted of 4-5 years of age preschool children studying in Kindergarten 2/2, semester 2, academic year 2020, Taksin Rachanusorn School, 14 people. The tools used were 10 stories, 10 weeks of activity experiment, statistics used for data analysis. Finding the percentage The research results were found that Kindergarten 2/2 students who had reduced aggressive behavior by using fairy tales had better behavior.

Based on the analysis of the child's aggressive behavior, self-harm side of harming others, child verbal, the emotional state of the child before the experiment of the child's aggressive behavior, Taksin Rachanusorn School, Muang District, Tak Province, found that the highest mean was 66.66 disobedience/ self-willed behavior and 64.28 coarse speech, intimidating/ coercive behavior and friend/ pervert behavior. The friend was 42.85 and the behavior of showing dissatisfaction/ grit teeth was 40.47.

After the experiment, the highest mean was 100% disobedience/ self-willed behavior and 97.61 coarse speech, intimidating/ coercive behavior, and peer/ percussion behavior. The friend was 76.19 and the behavior of acting dissatisfied/ gritting the teeth was 73.80.

Keywords: Storytelling, Aggressive Behavior

บทนำ

วัยเด็ก คือ วัยที่เริ่มช่วยเหลือตัวเองได้ตามอายุและเวลาที่ผ่านไป แม้ว่าช่วงระยะเวลา ของความเป็นเด็กจะค่อนข้างสั้น เมื่อเทียบกับช่วงชีวิตของคนแต่ละคน แต่ก็นับว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่มีความหมายและมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อการดำเนินชีวิต เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยเป็น การพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ(หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย : 2560)

ปฐมวัยหรือช่วงขวบปีแรกๆ ของชีวิต เป็นช่วงเวลาของการพัฒนาที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเด็ก โดยเป็นช่วงวัยที่เด็กจะมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งทางสมอง การใช้ภาษา ทักษะทางสังคม ทางอารมณ์ และการเคลื่อนไหว เป็นช่วงวัยของการสร้างรากฐานสำหรับการเติบโตและการเรียนรู้ต่อไปในชีวิต ดังนั้น การพัฒนาและการลงทุนในเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ของทุกครอบครัวและประเทศชาติ เพราะเป็นโอกาสทองครั้งเดียวในชีวิตเด็ก (ยูนิเซฟ ประเทศไทย : 2560) ในประเทศไทยมีเด็กปฐมวัยจำนวนมากที่ขาดการดูแลและการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม ผู้ปกครองจำนวนมาก โดยเฉพาะพ่อยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้กับ ลูกเล็ก ในขณะเดียวกันการเข้าถึงหนังสือสำหรับเด็กซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และจินตนาการยังเป็นไปอย่างจำกัด โดยเฉพาะในครัวเรือนที่ยากจน นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กอายุ 3-5 ปี ร้อยละ 15 ไม่ได้เข้าเรียนในระดับปฐมวัย ทั้งๆ ที่เป็นสิ่งสำคัญมากต่อพัฒนาการของเด็ก สำหรับเด็กที่ได้เข้าเรียนในระดับปฐมวัยก็ยังอาจไม่ได้รับบริหารที่มีคุณภาพที่จะช่วยให้พวกเขาได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ(ยูนิเซฟ ประเทศไทย : 2560)

ในปัจจุบันที่การแข่งขันทางธุรกิจเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น สภาพการดำเนินชีวิตของบุคคลและครอบครัวจึงมีการเปลี่ยนแปลง พ่อแม่ผู้ปกครองต้องดิ้นรนทำมาหาเลี้ยงครอบครัว เวลาส่วนใหญ่ของผู้ปกครองจะอยู่ในช่วงวัยของการทำงานมาก ทำให้มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานน้อยลง ซึ่งมีผลโดยตรงกับเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการกระทำต่างๆ ที่ผู้ใหญ่กระทำนั้นเด็กสามารถเห็นและเลียนแบบได้ รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีความเจริญอย่างรวดเร็วทำให้เด็กสามารถพบเห็นการกระทำได้จากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเตอร์เน็ต ได้เช่นเดียวกัน โดยที่เด็กไม่รู้ว่าสิ่งที่ตนเองเห็นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว(ภัททิยา กฤษณพันธุ์ : 2540) พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ทำร้ายหรือมุ่งทำร้ายผู้อื่นด้วยพฤติกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย ได้แก่ ทางวาจา การกลั่นแกล้ง ซึ่งสาเหตุของการก้าวร้าวของเด็กนั้น แบ่งได้คร่าวๆ 5 ประเภท ได้แก่ ก้าวร้าวตามวัย ก้าวร้าวจากปัญหาทางด้านสมองและชีวภาพ ก้าวร้าวจากสภาวะจิตใจ ก้าวร้าวจากการเลี้ยงดู ก้าวร้าวจากสภาพแวดล้อม ในการสังเกตเด็ก ว่าจะมีการแสดงความรุนแรงออกมาในลักษณะสัญญาณเตือนที่ต้องระวังจะสังเกตได้จากการที่เด็กเป็นเด็กที่เอาแต่ใจ ควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ อยากได้อะไรต้องได้ ในกรณีที่ถูกขัดใจในสิ่งต้องการแล้วไม่ได้ จะแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงกว่าเด็กอื่นๆ ทั่วไป (ispacethailand : 2562)

พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อโตขึ้นจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและสร้างความเสียหายมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการลดพฤติกรรมก้าวร้าวผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเล่านิทานเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว สำหรับเด็กในชั้นอนุบาล 2/2 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ เลขที่45 ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลหนองหลวง อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเล่านิทานเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับเด็กปฐมวัย
2. ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลอง
3. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กมีส่วนร่วมในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในการเข้าสังคมของเด็กปฐมวัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใชแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design

2. กลุ่มเป้าหมาย ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุ 4-5 ปี ในโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ห้องอนุบาล 2/2 จำนวน 14 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ในโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ห้องอนุบาล 2/2 จำนวน 14 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 10 เรื่อง 10 แผน ระยะเวลาแผนละประมาณ 10 สัปดาห์ วันละ 20 นาที

3.2 นิทานประกอบภาพและสื่อต่างๆ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 10 เรื่อง เป็นหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยปรับปรุงเนื้อเรื่องของนิทานมาจากหนังสือนิทานที่มีผู้แต่งไว้แล้ว และผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นหนังสือนิทานประกอบภาพ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการลดพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 เรื่อง 1. นิทานเรื่องเจ้าหมูหูหาย 2. นิทานเรื่องช้างเกเร 3. นิทานเรื่องบิ๊กซ่าขี้โมโห 4. นิทานเรื่องมังกรน้อยขี้โมโห 5.ต้นกล้าผู้กล้าหาญ 6.มดกับหนู 7. ชาวประมงกับปลาหมึกยักษ์ 8. ปูกับงู 9. ลูกหมูกับสองสหาย 10. ชาวนากับหุ่นไล่กา โดยผู้วิจัยได้ทำการเล่านิทานเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ เรื่องละ 5 วัน

3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย สังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในชั้นเรียน หรือสถานการณ์ที่เด็กปฐมวัยสามารถแสดงพฤติกรรมตามรายการที่เฝ้าดูการปฏิบัติในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง (ช่วงเช้าของวันแรกแต่ละสัปดาห์)

2. การดำเนินการสอน ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยเล่านิทาน ประกอบภาพและสื่อต่างๆ ก่อน ตามแผนการจัดกิจกรรม ในการเล่านิทานประกอบภาพของเด็กปฐมวัย จะกำหนดขั้นตอนเป็น 3 ขั้น คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป โดยเนื้อหาของนิทานที่ใช้เล่าจะเน้นส่งเสริมการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ใช้เวลาทำการสอน 10 สัปดาห์ เรื่องละ 5 วัน

3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง สังเกตทุกวัน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและสรุปคะแนนทุกสัปดาห์

4. สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพและสื่อต่างๆ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเล่านิทานประกอบภาพและสื่อต่างๆ โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ด้านการทำร้ายตนเอง ด้านการทำร้ายผู้อื่น ทางวาจาของเด็ก ทางอารมณ์ของเด็ก หลังการทดลอง พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ พฤติกรรมการไม่เชื่อฟังคำสั่ง/เอาแต่ใจตนเอง เท่ากับ 100 และพฤติกรรมการพูดคำหยาบพูดข่มขู่/บังคับผู้อื่น เท่ากับ 97.61 และพฤติกรรมการหยิกเพื่อน/ต่อยเพื่อน เท่ากับ 76.19 และพฤติกรรมการแสดงท่าทางไม่พอใจ/กัดฟัน เท่ากับ 73.80